Stuk **2216** (2003-2004) – Nr. 4

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

20 april 2004

ONTWERP VAN DECREET

houdende de toekenning van dienstencheques voor kinderopvang

AMENDEMENTEN

Zie :

2216 (2003-2004)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Verslag over hoorzitting

– Nr. 3 : Amendementen

AMENDEMENT Nr. 3

voorgesteld door mevrouw Sonja Becq en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever

In het opschrift en de tekst van het ontwerp van decreet, het woord "kinderopvang" **telkens vervangen door het woord** *"flexibele kinderopvang"***.**

VERANTWOORDING

De algemene implementatie van de dienstencheques in de kinderopvang, zeker in het licht van de schaarste van Vlaamse overheidsmiddelen, is geen rationele keuze. Alleen al vanuit een kosten-batenanalyse kan het ontwerp in zijn huidige vorm niet worden verdedigd. De inzet van overheidsmiddelen via de bestaande subsidiekanalen leidt immers tot een hoger aanbod van kinderopvang.

Overeenkomstig dit amendement kunnen de dienstencheques enkel worden ingezet voor flexibele opvang in de woning van de gebruiker(s). Erkend moet immers worden dat héél vroege en late opvang buitenshuis de slaapbehoefte en dus de draagkracht van kinderen in gevaar brengen.

Een systeem van dienstencheques dat beperkt blijft tot deze flexibele kinderopvang, is dan ook verdedigbaar.

Dit amendement komt overigens tegemoet aan de stelling van de Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme dat met het systeem van de dienstencheques alleen wordt tegemoetgekomen aan de vraag naar flexibele buitenschoolse kinderopvang ("Wij willen alleen tegemoetkomen aan de grote vraag naar flexibele buitenschoolse kinderopvang voor drukbezette mensen en eenoudergezinnen : 's morgens vroeg en 's avonds laat" : Tertio 17 maart 2004, p. 4). Het amendement bevestigt (juridisch) in dezelfde zin de stelling van de vertegenwoordigster van de Socialistische Mutualiteiten tijdens de hoorzitting van 29 maart 2004 dat "kinderopvang via dienstencheques [...] eigenlijk maar een atypisch, complementair aanbod [kan] zijn van de reguliere sector. Het systeem is te duur om de uitbreiding van de reguliere privé- en gesubsidieerde sector te kunnen vervangen".

Dit amendement strekt ertoe dit standpunt juridisch te verankeren.

AMENDEMENT Nr. 4

voorgesteld door mevrouw Sonja Becq en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever

Artikel 2

Een 3°bis toevoegen, dat luidt als volgt :

*"3°bis flexibele kinderopvang : opvang van een of meer kinderen in de woning van de gebruiker vóór 7u en/of na 18u tijdens de werkdagen van de week of op zaterdag ;"***.**

VERANTWOORDING

Het systeem van de dienstencheques dient, zoals toegelicht in amendement nr. 1, beperkt te blijven tot de flexibele kinderopvang. Dit amendement definieert de flexibele kinderopvang en legt aldus het materiële toepassingsgebied vast.

In het ministerieel besluit van 7 november 2003 houdende de voorwaarden tot toekenning van een financiële ondersteuning aan door Kind&Gezin erkende kinderdagverblijven en initiatieven voor buitenschoolse opvang voor het realiseren van flexibele opvang ter uitvoering van het Vlaamse werkgelegenheidsakkoord 2003-2004 wordt flexibele opvang gedefinieerd als "opvang vóór 7 uur en na 18 uur op dagen die vallen binnen het minimum aantal openingsdagen van kinderdagverblijven en initiatieven voor buitenschoolse opvang, en opvang op dagen die niet vallen binnen het minimum aantal openingsdagen" (artikel 1, 3°).

In het kader van de reglementering op het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten wordt flexibele opvang gedefinieerd als "de opvang van kinderen van 0 tot 12 jaar uit werknemersgezinnen voor 7 uur 's morgens en na 18 uur 's avonds tijdens de werkdagen van de week en de opvang tijdens de weekends" (artikel 2, § 1, c), van het bijzonder reglement van 2 september 1997 betreffende het koninklijk besluit van 19 augustus 1997 tot vaststelling van de wijze waarop het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten de opbrengsten van de ontvangen bijdragen toewijst aan de toekenning van subsidies voor projecten voor de opvang van kinderen van 2,5 tot 12 jaar en sommige projecten van kinderen van 0 tot 3 jaar).

Naar analogie van bovenstaande omschrijvingen wordt flexibele kinderopvang hier omschreven als opvang van een of meer kinderen in de woning van de gebruiker vóór 7u en/of na 18u tijdens de werkdagen van de week of op zaterdag.

AMENDEMENT Nr. 5

voorgesteld door mevrouw Sonja Becq en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever

Artikel 2

4° vervangen door wat volgt :

*"4° gebruikers : natuurlijke personen die gebruik maken van de dienstencheques voor flexibele kinderopvang ;"***.**

VERANTWOORDING

Een potentiële gebruiker is niet per definitie een effectieve gebruiker, vandaar het schrappen van het woord "kunnen". Het is legistiek meer precies om het gebruikersbegrip te reserveren voor personen die effectief gebruik maken van de dienstencheques. Dit is overigens het geval in de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen, waar 'gebruikers' worden gedefinieerd als "de natuurlijke personen die gebruik maken van de dienstencheque".

Zie ook de verantwoording bij amendement nr. 3.

AMENDEMENT Nr. 6

voorgesteld door mevrouw Sonja Becq en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever

Artikel 2

5° vervangen door wat volgt :

*"5° onderneming : een door Kind&Gezin erkend(e) crèche of initiatief voor buitenschoolse opvang of een erkende dienst voor gezinszorg ;"***.**

VERANTWOORDING

1° Diensten voor gezinszorg kunnen een belangrijke rol vervullen in het aanbieden van kinderopvang aan huis.

2° Artikel 2, 5°, b), is onmiskenbaar gelinkt aan artikel 12, dat in se rechtspersonen met commercieel oogmerk beoogt. Het kan niet de bedoeling zijn dat erkende diensten voor opvanggezinnen en diensten voor gezinszorg die onder de definiëring van artikel 2, 5°, b), vallen, worden meegenomen in de 'experiment'-filosofie van het ontwerp, concreet weergegeven in artikel 12. Deze hoeven immers, onder meer op basis van hun erkenning, niet meer te bewijzen dat zij op het terrein over expertise beschikken en kwaliteit kunnen bieden.

Diensten voor gezinszorg komen per definitie aan huis. De subsidiëring van de opvang van zieke kinderen thuis door deze diensten moet gebeuren via de reguliere subsidiëring, d.w.z. door een uitbreiding van het subsidiabele urencontingent, desgevallend met een gereserveerd gedeelte voor de opvang van zieke kinderen.

Het lijdt geen twijfel dat diensten voor opvanggezinnen uitermate geschikt zijn om opvang aan huis te verzekeren. Anderzijds kan het niet de bedoeling zijn om het moeizaam opgebouwde sociaal statuut van onthaalouders onderuit te halen door parallelle financieringscircuits in te stellen.

AMENDEMENT Nr. 7

voorgesteld door mevrouw Sonja Becq en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever

Artikel 7

In 2°, op de tweede regel, na het woord "functie"**, de woorden** *"van de financiële draagkracht en samenstelling van het gezin"* **invoegen.**

VERANTWOORDING

De nominale waarde van de dienstencheque en het aanvullende bedrag (dit is de consumentensubsidie) kunnen variëren "in functie van de gebruiker". Het amendement strekt ertoe te expliciteren dat het gaat om de financiële draagkracht en gezinssamenstelling van de gebruiker.

De nood aan héél vroege en héél late opvang (veronderstellende dat de dienstencheques bestemd zijn voor flexibele opvang thuis) is vaak een probleem waarmee gezinnen met een lager inkomen en eenoudergezinnen worstelen.

AMENDEMENT Nr. 8

voorgesteld door mevrouw Sonja Becq en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever

Aan § 2, 4°, d), de woorden *"en die nauw verband houden met de kinderopvang"* **toevoegen.**

VERANTWOORDING

Artikel 8, § 2, 4°, d), laat ruimte voor het moeten vervullen van huishoudelijke taken door degene die de kinderen moet opvangen. Het moet duidelijk zijn dat deze huishoudelijke taken onmiskenbaar verband houden met de opvang van het kind of de kinderen. Het meest uitgesproken voorbeeld is wellicht het bereiden van een maaltijd voor het kind. Dit amendement wil de rechtspositie van de werknemer, meer bepaald wat zijn opdracht betreft, verstevigen.

AMENDEMENT Nr. 9

voorgesteld door mevrouw Sonja Becq en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever

Artikel 9

Aan § 2 de volgende zin toevoegen :

*"De verzorgende die een opleiding heeft gevolgd in uitvoering van het decreet van 14 juli 1998 houdende de erkenning en subsidiëring van verenigingen en welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg, is vrijgesteld van deze opleiding."***.**

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe vrijstelling te verlenen aan verzorgenden die al een opleiding gevolgd hebben op grond van het besluit van de Vlaamse regering van 28 januari 2000 tot regeling van de erkenning en de subsidiëring van opleidingscentra voor polyvalent verzorgenden in uitvoering van het decreet van 14 juli 1998. De verzorgenden voldoen reeds aan de beoogde bekwaamheidsvereisten. Zij hebben reeds een opleiding van 1.200 uren doorlopen, die een module bevat met betrekking tot kinderopvang en thuiszorg voor gezinnen.

AMENDEMENT Nr. 10

voorgesteld door mevrouw Sonja Becq en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever

Artikel 9

§ 4 schrappen.

VERANTWOORDING

Artikel 9, § 4, bepaalt : "De overeenkomstig artikel 8 erkende onderneming maakt voorafgaand een verklaring op eer over aan de Vlaamse minister bevoegd voor het tewerkstellingsbeleid waarin ze bevestigt een niet-werkende werkzoekende in dienst te nemen. De Vlaamse minister bevoegd voor het tewerkstellingsbeleid valideert deze verklaring.". Het is onduidelijk waarvoor dit goed is.

AMENDEMENT Nr. 11

voorgesteld door mevrouw Sonja Becq en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever

Artikel 12

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

Artikel 12 van het ontwerp stelt dat de ondernemingen, voorzien in artikel 2, 5°, b), (rechtspersonen wier activiteit geheel of gedeeltelijk bestaat uit het instaan voor kinderopvang), bij wijze van experiment en geografisch beperkt tot één provincie en één grootstedelijk gebied een voorlopige erkenning kunnen krijgen van 2 jaar. Na een evaluatie kunnen ze in aanmerking komen voor een definitieve erkenning. Het wordt aan de Vlaamse regering overgelaten de nadere regels te bepalen met betrekking tot de uitvoering van het experiment. Na verloop van 2 jaar zou de Vlaamse regering een evaluatierapport voorleggen aan het Vlaams Parlement.

Het belang moet worden erkend van een ruim economisch draagvlak voor het functioneren van de op solidariteit gebaseerde welzijns- en gezondheidszorg. Een draaiende profit is onontbeerlijk voor de goede werking van de non-profit. Zij genereert immers de noodzakelijke overheidsmiddelen voor de financiering van tal van sociale voorzieningen. Daarnaast wordt vastgesteld dat de non-profit een zeer be-

langrijke afnemer is van goederen en diensten uit de profit. In die zin kunnen economische terugwineffecten worden gezien in het behoud en de verhoging van de infrastructuurmiddelen voor de zorgsector. Deze wisselwerking tussen profit en non-profit is positief en typeert mee het huidige sociale model.

De maatschappelijke doelstellingen van de profit en de zorg moeten evenwel gescheiden worden gehouden. Dit impliceert een afwijzing van de commercialisering van de zorg. Dit amendement strekt ertoe deze visie consequent door te trekken, in de lijn van het advies van de Raad van State bij het voorontwerp van decreet houdende dienstencheques van 12 februari 2004. De Raad van State stelde dat het Vlaamse Gewest, om binnen de bevoegdheid te blijven van artikel 6, § 1, IX, 2°, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 (programma's voor wedertewerkstelling van de niet-werkende werkzoekenden), "projecten [moeten] worden beoogd die gericht zijn op activiteiten van algemeen of maatschappelijk belang, en die worden uitgevoerd door overheidsinstanties of verenigingen uit de non-profitsector.". Aansluitend : "Integendeel blijkt de regeling ook de tewerkstelling binnen het normale economische circuit te willen bevorderen, nu ook de commerciële ondernemingen de begunstigden van de dienstencheques kunnen zijn. De ontworpen regeling is derhalve te beschouwen als een tewerkstellingsmaatregel waarvoor de federale overheid bevoegd is, en niet als een programma voor wedertewerkstelling van de niet-werkende werkzoekende in de zin van het [genoemde artikel]".

Het nieuwe ontwerp houdt geen rekening met dit onderdeel van het advies en loopt te lange leste wellicht uit op een vernietiging door het Arbitragehof. De indieners van dit amendement wensen zich hiertoe niet te lenen en vragen respect voor de constitutionele ordening.

AMENDEMENT Nr. 12

voorgesteld door mevrouw Sonja Becq en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever

Artikel 13

De volgende woorden toevoegen :

*", met dien verstande dat het decreet ten vroegste in werking kan treden op de datum van inwerkingtreding van een uitvoeringsbesluit bij een wet die de kinderopvang van kinderen tot twaalf jaar fiscaal aftrekbaar maakt."***.**

VERANTWOORDING

De aankoop van dienstencheques is fiscaal aftrekbaar. Teneinde discriminaties met de reguliere kinderopvang te vermijden (de kinderopvang tussen 3 en 12 is vooralsnog niet aftrekbaar), wordt een clausule ingelast die de inwerkingtreding van dit decreet afhankelijk maakt van de inwerkingtreding van een uitvoeringsbesluit bij een wet die de kinderopvang van kinderen tot twaalf jaar fiscaal aftrekbaar maakt.
